

Uredništvo:
Ljubljana: Knačjeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
vsa ponedeljek zjutraj. — Na roča se posebej in velja po pošti: prejemna Din 4., po raznašalcih dostavljena Din 5. mesečno

Maribor: Gosposka ulica 11. Telefona št. 2440.

Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Podružnica: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Sestanek Schuschnigg — Hitler

Po doseženem načelnem sporazumu se bosta v kratkem sestala Hitler in Schuschnigg, da v podrobnostih uredita bodoče nemško-avstrijsko sodelovanje

Dunaj, 12. julija r. Kakor se doznava v dobro poučenih krogih, se bo v kratkem vršil sestanek med avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Schuschniggom in nemškim kancelarjem Hitlerjem. Sestanek se bo vršil najbrže v Berchtesgaden ali pa v kakem drugem kraju v bližini avstrijsko-bavarske meje. Na tem sestanku bosta dr. Schuschnigg in Hitler osebno nadaljevala razgovore o bodočem razvoju obnovljenih prijateljskih odnosov med Avstrijo in Nemčijo. Zlasti bosta pri tej priliki razpravljala o poglobitvi medsebojnih gospodarskih odnosov.

Avstrijsko tolmačenje sporazuma z Nemčijo

Dunaj, 12. julija r. V avstrijski javnosti je večerajšnji sporazum med Avstrijo in Nemčijo splošno napravil velik vtis. Splošno se zadržuje, da je sedaj končno avstrijska vlada začela urejevati vprašanje, ki je že ves čas, odkar je v Nemčiji zavladal Hitler, povzročalo avstrijskemu notranjemu in zunanje-političnemu položaju neko nestanovitnost in nejasnost. Le v nekaterih političnih krogih so z modusom vivendi nezadovoljni, heimwehrovi pa celo ne prikrivajo svojega presenečenja, ker so bili s tem v političnem pogledu docela izločeni iz vrste notranje-političnih faktorjev v državi in tako rekoč postavljeni pred vrata.

Mussolini zadovoljen

Avstrijski zvezni kancelar je seveda takoj obvestil italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija kakor tudi madžarskega predsednika Gömbösa o doseženem sporazumu. V brzojavki, ki jo je poslal v Rim, je Mussolinij znova posebej zagotovil svoje prijateljstvo in svoj trdni namen, da bo nadaljeval politiko avstrijsko-italijanskega sodelovanja. Mussolini mu je takoj odgovoril in je izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad doseženim sporazumom med Avstrijo in Nemčijo. V svoji brzojavki je omenil nedavni sestanek, ki sta ga imela na Rocci delle Caminate in na katerem mu je že ustmeno sporočil svoj neomajni sklep, da ostane italijanska politika napram Avstriji nespremenjena.

Italijanska in madžarska vlada sta bili tudi službeno obveščeni o rekonstrukciji avstrijske vlade, ki se je izvršila po sklenitvi sporazuma z Nemčijo in po kateri je bil imenovan direktor vojaškega arhiva državni svetnik dr. Glaise-Horstenaus za ministra brez portfelja, direktor kabineta zveznega kancelarja dr. Guido Schmidt pa za državnega podtajnika v ministrstvu za zunanje zadeve.

O sporazumu samem je Korbiro snoči objavil naslednje uradno poročilo: Pogajanja, ki so se vršila nekaj časa med zveznim kancelarjem in nemškim poslanikom na Dunaju z namenom, da bi se normalizirali odnosi med Avstrijo in nemško državo, so se sedaj zadovoljivo zaključila. Ta zaključek pomeni poseben uspeh politike zveznega kancelarja, ki je že do sedaj deloval z nezlomljivo vztrajnostjo, doslednostjo in državniško modrostjo za ohranitev popolne neodvisnosti in načrtno notranje-politično pomiritev Avstrije. Uspeha mu ni moglo odreči.

Avstrijska vlada ni nikoli negirala, da teži po taki normalizaciji med obema sosednjima državama, ki ju veže isti jezik. Pogoje za to normalizacijo je zvezni kancelar že ponovno jasno razložil vsej javnosti. Ti pogoji so naslednji:

Nedvoumno in popolno priznanje avstrijske neodvisnosti in samostojnosti, priznanje načela gledanečevostanja v avstrijske notranje zadeve, vpoštevanje dejstva, da so rimski protokoli iz leta 1934 skupno z naslednjimi protokoli iz leta 1936 ne-

omajna osnova avstrijske politike, in končno popolno priznanje, da narodni socialisti v Avstriji ne prihajajo v poštev ne kot politični faktor ne kot pogodbeni stran. Ta načela in pogoji so bili sedaj brez rezerve priznani. Zato nič več ne ovira normalizacije odnosov med Avstrijo in Nemčijo, ki jih je že pokojni kancelar Dollfuss označil za enega izmed glavnih smotrov avstrijske politike. Avstrija je vselej poudarjala svoj položaj nemške države v Evropi. Tudi v bodoče se bo ravnala po tej okoliščini, kadarkoli bo šlo za realizacijo miroljubnih namenov z miroljubnimi sredstvi. Obnova normalnih prijateljskih in sosednjih odnosov z Nemčijo pa je naravno vezana na pogoj, da ne bo škodovala nikršnim interesom katerekoli druge države. Doseženi sporazum je popolnoma v skladu z znanim avstrijskim stališčem, da se ne smejo na noben način kršiti legitimne pravice in interesi drugih držav.

Avstrijska politika ostane tudi v bodoče v okviru rimskih protokolov in na osnovi pakta Društva narodov ter na osnovi načela o prijateljskih in korektnih odnosih pri vseh vseh državah sveta, ki priznava avstrijsko neodvisnost in se abstini- raje od vsakega vmešavanja v avstrijske zunanje zadeve. Ta normalizacija zagotavlja samostojnost in svobodo Avstrije ter zaradi tega pomeni bistveno podporo za ohranitev miru v Evropi, ki je bila dolgo časa v skrbah zaradi neklih napetosti v srednji Evropi.

Nespremenjena ostane tudi avstrijska notranja politika, katere svrha je pomirjenje v notranjosti države. Kakor se je na odgovornih mestih čestokrat naglasilo, je pravica in dolžnost vsakega Avstrijca, ki je dobre volje, da pri tem sodeluje, to pa lahko stori le v okviru domovinske fronte s tem, da se pokori njenemu vodstvu in da deluje le v skladu z običnimi državnimi interesi, ki ne smejo trpeti nikake škode.

Normalizacija odnosov med obema nemškima državama v ničemer ne pomeni spremembe avstrijske ustave iz leta 1934. Prav tako pa tudi ne bo v ničemer vplivala na neomajno voljo zvezne vlade, da brani neodvisnost Avstrije z vsemi sredstvi, tako v notranje, kakor tudi v zunanje-političnem pogledu. Edina organizacija za ustvarjanje politične volje v Avstriji ostane domovinska fronta. Njene smernice se v ničemer ne spremenijo. V bodoče poleg nje ne sme delovati nikakršna druga politična organizacija. Pogoj za sprejem v domovinsko fronto ostane tudi v bodoče brezpogojno priznanje neodvisne krščanske demokratske stanovske organizacije in avtoritativno vodene zvezne države Avstrije.

Iz tega sporazuma jasno izhaja, da v Avstriji ne zdaj, niti v bodoče ni mesta narodnemu socializmu. Proti nepopravljivim ekstremnim elementom, ki bodo, kakor prej so skušali širiti mržnjo in neslogo med ljudstvom, se bo tudi v bodoče postopalo z vso nepopustljivo strogostjo.

Nov zakon o zaščiti države

Komuniké je bil objavljen kmalu po seji avstrijske vlade, na kateri so sklenili za varovati položaj sedanega režima v Avstriji tudi še na drugi način. Predvideno je bil sprejeti novi zakon o zaščiti države, katerega določbe naj opravijo nedostatke kazenskega zakona glede kazenskih določb za napad na neodvisnost države za ogrožanje notranjega miru ter za sodelovanje v legalnih terorističnih formacijah in proti državnim organizacijam. Novi zakon kvalificira za zločin tudi vsako hujkanje k roparskemu umoru, požigom, nasilni sabo-

taži, zlasti pri brzojavah in radiju, zbiranje sredstev za borbo proti režimu, uporabljanje sredstev, ki lahko motijo javna zbiranja, prireditve, splohe vse, kar lahko vzmernirja prebivalstva. Končno so po novem zakonu določene stroge kazni za razširjanje neresničnih vesti v svrhu vzemirjenja prebivalstva, ali zburjanja nepopolnjenega vtiša v tujini. Vlada je razpravljala tudi še o drugih sredstvih, ki naj ji omogočijo ohraniti notranje in zunanje-politične prestži.

bile države, ki so sklenile lokarno pogodbo, z avstrijsko-nemškim sporazumom znova postavljene pred dovršeno dejstvo. Nemčija je s tem zelo konkretno odgovorila na nekatera izmed vprašanj v znani angleški noti. »Sunday Times« presoja sporazum nekoliko bolj mirno in ugotavlja le, da je Nemčija dosegla nov zunanje-politični uspeh, ki bo v mnogem pripomogel do večjega vpliva na srednjo Evropo, a jo hkratu tudi znova približal sovražnemu bazenu.

Prvi nemški komentar

Berlin, 12. julija. Edini komentar o avstrijsko-nemškem sporazumu objavlja po- zno ponoči izhajajoči list »Nacht-Ausgabe.« V svojem komentarju poudarja, da je

bil med Avstrijo in Nemčijo dosežen temeljni sporazum, ki predstavlja rešitev napetosti v tem delu Evrope. Politični položaj v Evropi je glede avstrijskega vpraša-

nja rešen vsake negotovitosti. Ves nemški narod bo ta sporazum sprejel z velikim zadovoljstvom. Ker je bil te sporazum sklenjen z vednostjo Rima, je s tem izključena v bodoče tudi vsaka možnost konflikta med Nemčijo in Italijo zaradi Avstrije. Po načelnem sporazumu med Dunajem in Berlinom bodo sedaj v kratkem sledili sporazumi o praktičnem izvajanju obnovljenega prijateljstva. Vsa sporna vprašanja bodo urejena na prijateljski način. Kar se tiče gospodarskih odnosov med Nemčijo in Avstrijo, je to predmet bodočih pogajanj.

Trikot Rim—Dunaj—Berlin

Rim, 12. julija r. »Popolo d'Italia«, ki je čisto igral vlog osebne glasila »Mussolinija«, objavlja danes očividno inspiriran članek, v katerem zavzema stališče k sporazumu med Avstrijo in Nemčijo. List s posebnim poudarkom podčrtava priznanje rimskim protokolom s strani Nemčije in naglašja, da bodo ti protokoli tvorili tudi osnovo nadaljnjega izgraditve gospodarskih odnosov med Nemčijo in Avstrijo na eni strani ter Nemčijo in Italijo na drugi strani. Priznanje neodvisnosti Avstrije s strani Nemčije predstavlja najvažnejši del doseženega sporazuma in na tej osnovi se bo gradila vsa bodoča srednje-evropska politika. List pri tem s posebnim zadovoljstvom podčrtava, da je dr. Schuschnigg sklenil sporazum z Nemčijo ob najstnejšem sodelovanju Italije ter da ni ukrenil ničesar, predno ni vprašal za svet in mnenje Mussolinija. Avstrijsko-nemški sporazum predstavlja izvršeno dejstvo, na katerem ne more nihče več ničesar izpremeniti.

Kancelar potuje v Rim

Dunaj, 12. julija. w. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg bo najbrže v torek ali sredo odpotoval v Rim, da poroča Mussoliniju o sporazumu z Nemčijo in se z njim dogovori zlasti v pogledu gospodarskih odnosov med Avstrijo in Nemčijo v skladu z rimskimi protokoli.

Ostavka Madariage

Madrid, 12. julija. r. Stalni delegat Spanije pri Društvu narodov Madariaga, ki je bil predsednik sankcijskega odbora, je podal ostavko na svoj položaj. Do ostavke je prišlo zaradi hude kritike levičarskega tiska, ki je skrajno nezadovoljen s predlogi Madariage glede reforme Društva narodov.

Obvezno posredovanje dela v ČSR

Praga, 12. julija. r. Vlada je izdala uredb o obveznem posredovanju dela. V bodoče morajo delodajalci v roku 24 ur prijaviti pristojnemu posredovalnemu uradu vsako prosto delovno mesto. Bodisi da je postalo prosto z odpustom delavca ali namenečena ali pa zaradi povečanja obrata. Posredovanje je brezplačno in obsega vse panoge gospodarskega dejstva. Pri posredovanju dela se bo oziroma predvsem na strokovno kvalifikacijo in telesno sposobnost nameščenca ter na njegove rodniške razmere. Pri enakih kvalifikacijah imajo prednost oni, ki uživajo podporo od države, in pa družinski očetje. Vse zasebne posredovalnice so ukinjene. Obenem se ustanove tudi posebne posvetovalnice za izbiro poklica.

Prehrana Anglije za primer vojne

London, 12. julija. AA. Na seji gornj zbornice, ki je bila posvečena vprašanju prehrane prebivalstva za primer vojne, je izjavil lord kancelar Hailsham na številne opombe raznih govornikov, da je vlada že opetovano razpravljala o vprašanju, ali bi mogel sovražnik zlomiti odpor prebivalstva z lakoto. Proti temu so možni trije ukrepi: povečanje lastnih pridelkov, prost uvoz živil iz tujine in postavitev velikih zalog živil. Povečanje lastnega pridelka bi prineslo koristi, ki so lastne vsaki decentralizaciji, velike zaloge pa bi bile združene z izdatki, ki zopet predpostavljajo potrebno centralizacijo. Lord Hailsham je nato govoril obirno o povečanju pridelkov. Dejal je, da je pridelek živil od leta 1933 do 1935 narasel za blizu 20%. Na podlagi ottawške pogodbe je vlada dobila v dominionih in kolonijah zadostno količino potrebnih živil za Veliko Britanijo. Poskrbeti je treba samo za prevoz teh živil v Veliko Britanijo, to pa je zopet odvisno od razpoložljivosti tože. Tudi največja tonaža pa bi s svoje strani zopet ne zadostovala, če bi promet ladij ne bil varen. Takom svojega nadaljnje- ga govora je lord Hailsham izjavil, da je Velika Britanija preskrbljena z žitom, moko in drugimi žili za približno 3 mesece in da bi nobene zaloge ne rešile Velike Britanije, če ne ohrani svoje moči na morju in v zraku.

Abesinci zopet napadajo

Hudi spopadi v okolici Desija in Hararja — Železniška proga je na več krajih porušena

Rim, 12. julija. o. Sedaj se potrjujejo vesti o težavah, ki so nastale za Italijo v Abesiniji tudi po zasedbi Addis Abebe. Listi poročajo, da Abesinci nadaljujejo borbo proti Italijanom ne le v krajih, ki se niso okupirani, nego tudi v pokrajinah, ki so že v italijanskih rokah. Tako priznavajo, da je prišlo do krvavih spopadov v okolici Desija in drugod v severni Abesiniji, pa tudi v južnih predelih dežele. Izdano je bilo posebno službeno poročilo o abesinskem napadu na progo Džibuti—Addis Abebe, ki pravi, da so Abesinci izvršili napad zato, da bi oropali dva vlaka, ki sta vozila iz Džibutija v Addis Abebo življenjske potrebščine. Napad je bil izvršen v četrtek zvečer. Italijani so pričeli Abesince takoj obkoljevati, vendar se je borba nadaljevala vsi noč in šele zjutraj so se Abesinci umaknili letalom ter se poskrili v bližnjih gorah. Na obeh straneh je bilo mnogo izgub.

Džibuti, 12. julija. o. Po podrobnih informacijah je močna skupina Abesincev v četrtek zvečer zasedla del proge med Džibuti in Addis Abebo. Abesinci so razdrili progo na več krajih in celo na mestu, ki je samo 30 milj oddaljeno od Addis Abebe. Uničili so tudi vse signalne naprave. Podri so celo vrsto telefonskih in brezžičnih drogov, zlasti med Adakijem in Modžom. Opazila jih je italijanska patrila, ki je takoj pozvala večje oddelke vojske, da pomagajo. Italijani so nastopili z oklopi, nimni avtomobili in letali. Abesinci pa so se branili vso noč. Šele v zgodnjih jutranjih urah so se umaknili v planine. Maršal Graziani je odredil, da se proga nemudoma popravi in zavaruje.

Rim, 12. julija. g. Danes so prišlele semkaj poročila o hudih bitki, ki se je pred dvema dnevi razvila v okolici Hararja med italijanskimi četami in iregularnimi abesinskimi toplani. Abesinci so v velikem številu iz zasede naveli na italijanske čete, ki so odhajale iz Hararja na patrle v okolico. Abesinci so jih obkolili in hkrati napadli z vseh strani. Po več ur trajajoči

bitki, v kateri so imeli Abesinci velike mrtvih in ranjenih, so se umaknili in razpršili. Italijanska letala so jih zasledovala ter večkrat bombardirala in obstreljevala s strojnimi. Izgube na italijanski strani še niso znane.

Propagandna turneja abesinskega cesarja

London, 12. julija. AA. Havas poroča, da bo cesar Haile Selasie s svojo hčerko to poletje prepotoval vsa ameriška kopališča v svrhu propagande za Abesinijo. Neka ameriško-angleška filmska skupina se je izjavila, da bo financirala to potovanje in je v to svrhu že določila 10.000 funtov šterlingov.

Spor zaradi radijskih postaj v Adis Abebi

London, 12. julija. r. Kljub zabrani abesinskega podkralja Grazianija angleško poslanstvo v Adis Abebi še nadalje vzdržuje v obratu svojo oddajno in sprejemno radijsko postajo. Graziani je zahteval naj po- staja za dobo 14 dni ustavi vsako oddajo vesti. Angleški poslanik pa je to zahtevo v sporazumu s svojo vlado odklonil. V italijanskih krogih je to stališče Anglej iz- zvalo veliko ogorčenje. Angleška vlada je proti temu odloku Grazianija protestirala v Rimu.

Washington, 12. julija. AA. Ker so italijanske vojaške oblasti v Adis Abebi pre- povedale tamkajšnjemu ameriskemu konzulu uporabo privatne radijske oddajne po- staje, je nastalo v ameriških političnih kro- gih veliko vznemirjenje. Splošno se zadržuje, da vlada sicer ne namerava zaradi tega formalno protestirati, da pa bo že v bližnjih dneh od italijanske vlade vendarle zahtevala garancije, da bo uporaba ameri- ške oddajne postaje v Adis Abebi najkne- jeje v 14 dneh spet dovoljena, ker je brez- zična zveza med Washingtonom in ameri- škim poslaništvom v Adis Abebi nujno po- trebna že zaradi zelo negotovega položaja v Abesiniji.

Italija ne bo sodelovala ne v Bruslju, ne v Montreuxu

Rim, 12. julija r. Na povabilo belgijske vlade je danes italijanska vlada službeno sporočila, da Italija ne bo sodelovala niti na konferenci lokarnskih držav v Bruslju, niti na dardanelski konferenci

v Montreuxu. Kot vzrok svoje odklonitve navaja italijanska vlada dejstvo, da bi se morala na te konference povabiti tudi Nemčija, kar pa se kljub ponovni zahtevi Italije ni zgodilo.

Svečana otvoritev nove železniške proge Kosovo polje—Peč

Peč, 12. julija. r. Danes je bila na svečan način otvorjena nova železniška proga Kosovo polje—Peč, ki predstavlja del tako zvanega jadranske proge. Otvoritvi so prisostvovali prometni minister dr. Spaho, mi- nister pravde Cvetkovič, generalni direk- tor državnih železnic inž. Naumovič, več se- natorjev in narodnih poslancev ter drugi odličniki. Davi je prisel na postajo Ko- sovo polje posebni vlak oficijelnih zastop- nikov in drugih povabljenih gostov, kate- rim je bil prirejen svečan sprejem. Nj. Vel. kralja je pri otvoritvi zastopal divizijski general Radivoje Zlatanovič. Otvoritveno svečanost je otvoril prometni minister dr.

Spaho s kratkim nagovorom, v katerem je očrtal pomen novo zgrajene proge ter na- prosil zastopnika kralja, da odvoli novo pro- go. Zastopnik kralja je nato s prigodnim govorom prerezal svileni trak, s čimer je bila proga otvorjena. Gostje so nato vslo- pili v vlak, ki je kot prvi vozil po novi progi. Na vseh postajah so se vrstili slav- nostni sprejemi in prigodne svečanosti. Ob 11.20 je prisel vlak v Peč, kjer se je zbra- lo nad 7.000 ljudi. Na pozdrav predsednika občine je odgovoril minister pravde Cvet- kovič. V Peči je bil nato banket. Zvečer so se odličniki vrnili v Beograd.

Beck v Gdansk

Varšava, 12. julija. r. Poljski zunanji mi- nister Beck je snoči odpotoval v Gdansk, kjer bo ostal dva do tri dni. Svoje bivanje v Gdanku bo izkoristil za to, da stopi v neposredne stike s predsednikom narodno socialističnega senata v Gdanku Greiserjem in z visokim komisarjem Društva narodov Lesterjem, Beck bo politično s osebnim posredovanjem odstranil nastale spore. Če pa se mu to ne bo posrečilo bo izvršil in- tervencijo tudi v Berlinu.

Velik uspeh čsl. notranjega posojila

Praga, 12. julija. AA. Včeraj se je za- ključila subskripcija češkoslovaškega no- tranjega posojila za državno obrambo. Po doslej znanih podatkih se je nabralo okrog 2 milijard 700 milijonov češkoslovaških kron.

Štiriurna avdiencia Titulesca

Bukarešta, 12. julija. AA. Včeraj popoldne se je vrnil iz Montreuxa v Bukarešto zu- nanji minister Titulescu. Ob 18. je bil v avdienci pri kralju, ki je trajala vse do 22. ure. Titulescu je podal kralju podrobno poročilo o mednarodnem položaju ter o di- plomatskih dogodkih v Ženevi in Mon- treuxu.

20 milijard za javna dela v Franciji

Pariz, 12. julija. AA. Havas poroča: Sno- či je imel minister za narodno gospodar- stvo Spinasse govor v radiu, v katerem je poudaril, da bo vlada nadaljevala svojo ak-

cijo, da se dvigne gospodarska delavnost v Franciji. Podčrtal je posebno, da bo vlada strogo kaznovala tiste, ki neupravičeno povisujejo cene in po njihova imena obja- vila v vseh listih. Sedanja francoski zakoni ne dovoljujejo vladi, da bi delala tako ostro, kakor bi to želela in zato predložila v tej smeri nove zakonske načrte. Kar se ti- če načrta o javnih delih, sporoča minister za narodno gospodarstvo, da se bo v treh letih za javna dela porabila vsota 20 mi- ljard frankov. Ta javna dela bodo posveče- na predvsem ljudskemu zdravju, vinogradništvu, zboljšanju poljedelja zdravja, napredku znanosti, zidanju novih šol, razvoju sporta in tujeskega prometa v državi.

Rio de Janeiro, 11. julija AA. Havas po- roča: V Braziliji je bila odkrita nova ekstremistična zaroča, ki je hotela potegni- ti za seboj armado. Mnogo oseb je areti- ranih.

Odlikovanja finančnih strokovnjakov

Beograd, 12. julija. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. in z ukazom kraljevega namestništva so na predlog finančnega mi- nistra odlikovani: Z redom Jugoslovenske krone 3. reda Jack Rief, pomočnik ravnatelja oddelka fondov v finančnem minist- rstvu, z redom Jugoslovenske krone 4. re- da Maurice de Merville, inšpektor oddelka v finančnem ministertvu, Oclave Bizaque, tajnik Otomanske banke, z redom sv. Save 4. razreda Jacques Mavil, generalni tajnik Vzhodnega finančnega društva, z redom ju- goslovenske krone 5. reda Maurice Jofre, od Zdržene pariske banke, vsi iz Pariza; z redom Belega orla 4. reda Vojin Djuri- či, upravnik Državne hipotekarne banke, z redom sv. Save 3. reda Ljubiša Nikić, svetnik finančnega ministertva in dr. Milo- ko Viličanovič, šef oddelka Državne hi- potekarne banke.

Sportna nedelja

POKAL PROMETNEGA MINISTRA

JE ROMAL IZ MARIBORA V NIŠ

Mariborčani se morajo letos zadovoljiti samo s tolažilnim darilom — Nišljije so v elegantni igri premagali Sarajevčane — Dež je prireditev zelo oškodoval

Po sporedu sta premaganca iz prejšnjega dne igrala predtekmo. Kakor da bi hotela dokazati, da sta zasluženo izpadla iz konkurence, sta zaigrala zelo mizerno. Tembolj je vzgal temperament glavne tekme, v kateri sicer Sarajevčani niso protivniku dovolili, da bi kar tako pokazal vse svoje znanje, pa je le tekma bila na precejšnji športni višini in odškodovala vse one, ki so se potrudili že za predtekmo na igrišču.

Železničar (M) :
Hermes 3:1 (3:1)

Obe moštvi sta nastopili z rezervami. Hermežani so jih vrinili nekaj več. Igra je bila v začetku zadovoljiva, tempo je mnogo obetal in ker je žoga v prvi četrti ure štirikrat potresla mrežo, je že kazalo, da bo izkupiček golov izredno znanen. Toda

moštvi sta se kmalu vnesli. Hermežani s svojimi rezervami niso mogli nuditi pravega odpora. Mariborčani pa so se nemara zadovoljili z doseženim rezultatom in se tudi niso pretirano naprezali. Tako je potekla pretežna večina tekme v pustem dolgočasju in na višini srednjedobrega drugorazrednega (našega!) nogometa. Monotonost je še povečal dež, ki je dober del tekme lil.

V vodstvo so prišli Hermežani z lepo kombinacijo že v 4. min. po Derendi. Naslednje minuto je Praunseis v branilnikih mahnil mimo. Ronjak je predložil Turku center in bomba je obsedela. V 14. min. je povisal Ronjak na 2:1, a v 16. min. Pavlin na 3:1. S tem je bilo zgoditkov, pa tudi dogodkov in igre konec. Mariborčani so sicer večji del preostale igre bili v napadu, slika se tudi v drugem polčasu ni mnogo spremenila, vendar kar je bilo videti na igrišču, ni bila nogometna tekma dveh prvotnih moštev.

Železničar (Niš) : Železničar (Sarajevo)
4:1 (2:1)

Z. Niš: Stefanović; Cakić, Mah; Cenić, Stanković, Jeremić; Milanović, Jovanović, Slavomir, Jovanović Slavujko, Mitrović, Jovanović Milujko.

Z. Sarajevo: Kincić; Vidaković, Vuslajević; Bradarić, Vojnović, Bugarević; Mihočević, Perija, Pavlović, Makon, Petković. Nišljije so zmago — in z njo pokal — zasluženo odnesli. Raznočen teren jim sicer ni pogodoval, in tako so v tehniki nekoliko zaostajali za igro prvega dne. Vendar so se v obeh tekmah pokazali kot najboljši vigrano in najbolj homogeno moštvo, v katerem so poedinci dobri tehničarji, celota pa dobro povezana, poedinci deli izbalansirani in kompaktni, tako da so v obeh igrah imeli skoro ves čas situacijo v svojih rokah.

Zelo sigurno jim je delala obramba. Vratar je imel proti Sarajevčanom precej trdega dela, opravič je bil hrabro in uspešno, pri čemer je pokazal skoro mačjo gibčnost. Branilski par je predstavljal nepremagljivo barijero, desni branilec je bil še za spoznanje vidnejši od svojega druga. Bitko pa je očividno odločila srednja vrsta, v kateri je bil sicer srednji krilec najšibkejši — pa mu je srednji napadalec venomer pomagala — pač pa sta bila stranska krilca izredno zanesljiva opora obrambi in obra graditelja; srednja vrsta je neprestano spremljala usodo napada in vedno znova vrnila žogo, če jih je napad zgubljaj. V napadu je bil zelo poštvovalen srednji napadalec, ki se je le vse preveč udeleževal po vsem igrišču, zelo uporabno je bilo desno krilo, dočim je levo zaostalo za večerajšjo igro; zato ga menda tudi niso preveč forsirali. Spojki sta bili prodorni in je zlasti leva briljirala z bombami iz vsake pozicije.

Sploh so Nišljije igrali zelo poštvovalno, vedno so bili v stalnem privlačju, vsak na svojem mestu vedno pripravljen, da mu soseda točno poda žogo. Niso pa utegnili vse čas igrati svoj sistem. Bosenci so jim s svojo temperamentno polvisoko igro neprestano mešali stene, na se je igralo čas po tleh, če so Nišljije diktirali način igre, čas po zraku, ko so Sarajevčani vtisnili igri svoj pečat.

Sarajevčani so napravili precej boljši vtis kot v igri proti Mariborčanom. Na raznočenem terenu so se precej boljše znašli od svojega protivnika, trdnost so stali na tleh in bili zato boljši v startu. Niso na bili toliko vglajeni, v moštvi je bilo precej lukenj. Obramba je imela samo enega polnovrednega moža, vratarja, ki je v prvem polčasu rešil dve, tri neverjetno težke žoge. Branilca sta mnogokrat pustila nasprotnikovemu napadu do čistega strela, poleg tega je bil levi branilec tudi pretirano robat. Zakrivil je dve upravičeni enajstke. Srednja vrsta se ni posreželo povezati moštvo v celoto, igrala je defenzivno, tako da je bil napad bolj nase navezan. Ob boljši

podpori od zadaj bi bil napad gotovo najbolj del moštva. Medseboj je bil prilično povezan, srednji napadalec je nekajkrat poskušal v nasprotnikovi obrambi luknjo, umeli so tudi dobro in uspešno po bliskovito prenašati igro, kar je parkrat zmešalo nasprotnikovo obrambo, tako pred golom se je le vedno našel nasprotni ranilec še v poslednjem hipu na pravem mestu, tako da pravih prilik za strel skoro ni bilo.

Igra je potekla v naglem tempu, ki je trajal do konca, tudi mnogo južnjaškega temperamenta je bilo v igri. Parkrat je kazalo, da bo prekipel — trčenja na spolkah teh so bili neizogibna in so povzročala jezo pri onih, ki so zaradi njih trpeli — vendar je naposled zmagala discipliniranost nad maščevanostjo in se je vse gladko izteklo. V vodstvo so prišli Nišljije že v 2. min iz kota, ki ga je levo krilo idealno streljalo, srednji napadalec je le nastavljal glavo in žoga je bila v mreži. Sarajevčani so po čudovitem naključju zavrnila šele v 30. min.: vratar je pri startu na žogo nerodno padel in odbil žogo v protivnika, nakar se je žoga vrnila in se počasi trkljala v niški gol. Zato so Nišljije pritisnili in že po dveh minutah z lepo kombinacijo, ki jo je zaključil srednji napadalec z razantnim strelom, prišli zopet v vodstvo.

Po odmoru je v 13. min. levi sarajevski branilec nevarno zrušil niško desno zvezo v kazenskem prostoru, enajstko je Mitrović z bombo pretvoril in s tem je bila bitka pač že odločena. Odslej so na trenotke tudi Sarajevčani prevladovali na terenu, Nišljije so popustili, ali situacije niso hoteli dati iz rok. V 40. min so zopet z uspešno kombinacijo pred sarajevskim golom in vodja napada v četrti potrese mrežo. Še eno enajstko jim prisodi sodnik, toda sedaj imajo očividno že dovolj, pa gre žoga v aut.

Sodil je g. Macoratti objektivno.

Slovan : Amater 9:2 (5:1)

V borbo za podsavaznega prvaka drugega razreda sta sedaj posegla vmes je ljubljanski in trboveljski prvaki. Slovan je na stopni kompletni z vsemi najnovjšimi akvizicijami in obdonesno pregazil Trboveljčane, ki v raztrgani igri niso nudili skoro nobenega odpora. Dva zgoditka so dosegli iz nenadnih predorov in ena enega na vesti Malič, drugega Kobal. Za Slovana je Dobrolet, nogometaška stara kost, šestkrat potresel mrežo. Sodil je prav dobro g. Vrhovnik.

Jugoslavija : Bolgarija 3:1 (1:0)

Beograd, 12. julija. Danes se je na igrišču Jugoslavije pred 3500 gledalci vršila mednarodna tekma med reprezentanco Bolgarije in našo drugo garnituro.

Igra je bila z obeh strani precej slaba. Naša reprezentanca je bila sestavljena iz preveč heterogenih igralcev raznih klubov, tako da igra ni bila na znani višini. Do prvega gola je bilo treba čakati do 26. minute, čeprav so bili naši precej v premoči. V 26. min. je Belošević po zelo lepi kombinaciji zabil iz daljine 20 m neubranljivo v mrežo. Naša reprezentanca je imela še mnogo lepših šans pred golom Bolgarov ali jih ni izkoristila.

Takoj po pričetku drugega polčasa je naša moštvo imelo dve zrela situaciji, ali tudi te prilike se igralci niso poslužili. V 5. min. so Bolgari zaradi napake branilcev in krilca Kovačevića po Pančevu izenačili. Nekoliko minut so bili nato Bolgari v premoči. Naše moštvo pa se je hitro zonet znašlo ter čestokrat ogrožalo vrata Bolgarov. V 15. min. je Lešnik po lepi kombinaciji pred golom postavil na 2:1. Naši so še dalje nekoliko nadmočni, so pa precej grešili v podajanju in odvzemanju žoge. V 32. min. nastane pred bolg. golom gneča in Lešnik postavi končno stanje 3:1.

V 35. min. je sodnik zaradi mraka prekinil igro.

Sodil je čehoslovak Christ, ki pa je precej raztrgal tekmo.

V голу Jugoslavije ni igral Logar, temveč Urch.

Kupujte domače blago!

Lahkoatletsko prvenstvo za moštva

Drugi dan tekmovalja je prinesel naslednje rezultate:
Skok ob palici: I. r. Gašperšič 290, II. r. Kulakov 280.
Tek 100 m: 1. raz. Štok 11.8, Slapar 12, Malinarič 12.3, 3. raz. Sušteršič 11.4, Weibl 11.7.

Olimpijski desetboj in juniorski miting

Državni prvak v olimpijskem desetboju je postal Haškovec Malinarič — Uspelo mladinsko tekmovalje

Maribor, 12. julija. Na stadionu Železničarja se je vršil v soboto in danes popoldne olimpijski desetboj za prvenstvo Jugoslavije, ki je bil združen z mednarodnim juniorskim lahkoatletskim mitingom. Tekmovalje je priredil JLAS v organizaciji mariborskega Železničarja in je bilo pod pokroviteljstvom mariborske mestne občine.

Za državno prvenstvo v olimpijskem desetboju je startalo samo 7 tekmovalcev, četiri pa je na juniorskem mitingu nastopilo okoli 70 mladeničev.

Državno prvenstvo v olimpijskem desetboju si je priboril član Haške Edvard Malinarič, ki je dosegel 5181 točk. Sledijo kot 2. Marjan Ferkovič (Hašk) 4798, 3. Srdjan Jurković (Concordia) 4629, 4. Milan Kleut (Zel. Maribor) 4291, 5. Vika Merzelj (Maraton, Maribor) 4147, 6. Franc Šef (Hašk) 4123, 7. Štefan Balgavi (Sask, Sarajevo) 3854.

Zmagovalec Malinarič je dosegel v posameznih disciplinah naslednje rezultate:
Tek 100 m 12.8, skok v daljino 6.30, tek krogle 10.13, skok v višino 1.70, tek 400 m 57, 110 m zapreke 18.01, met diska 31.87, skok ob palici 2.90, met kopja 40.5, tek 1500 m 5:08.

Juniorji v borbi

Na juniorskem mitingu so bili doseženi tile rezultati:

Nemčija : Jugoslavija 3:2

Zaradi nevihte je bila večerajšnja single igra med Mitičem in Menzлом prekinjena. Nemci pa so nato brez boja prepustili Jugoslaviji dve točki.

Zagreb, 12. julija. Današnji tretji dan evropskega finala v tekmovalju za Davisov pokal je prekinil dež. Že jutraj je deževalo, dopoldan se je pa vreme zboljšalo in ko se je ob 14.30 pričela prva igra, je bilo na prostoru Akademskoga teniš kluba na šalati zbranih veliko število gledalcev, čeprav manj kakor prva dneva. Okoli 16. je nastala silna nevihta, ki je tekmovalju napravila konec in je bilo nadaljevanje preloženo na ponedeljek.

Nemca Cramm in Henkel sta že po doblju zapustila Zagreb in se z vlakom odpeljala na Dunaj, odkoder bosta nadaljevala pot z aeroplanom do Berlina in od tam v Wimbledon. Nemški zvezni kapetan je zato določil, da igrasta mesto nju Men-

Krogla: 3. raz. Kosce 10.24, Baloh 9.50. Skok v višino: 3. raz. Kosce 145, Baloh 145. Tek 400 m: 2. raz. Czurda 54.6, Urbančič 56.2, 3. raz. Weibl 57.8. Tek 400 m zapreke: 1. raz. Pieteršek 59, Skušek 59.03, Štok 1:05. Disk: 1. raz. Serše 35.9, Kajfež 35.64, Marek 29.66, 2. raz. Czurda 28.80, 3. raz. Kosce 28.41, Baloh 26.76.

Tek 10 km: Perc 35:54.3 pet, Bezljaj 38:57. Skok v daljino: 3. raz. Sušteršič 547, Rajič D 453.

T o kok: 1. raz. Slapar 1040, Goršek 1027, Srakar F. 986.

Kopje: 1. raz. Slapar 4610, Kajfež 3965, Serše 3785, 2. raz. Weibl 2945. Tek na 800 m: 1. raz. Goršek 2:04.4, Srakar F. 2:04.9.

Sobotnim in večerajšnim tekmovaljem se je Primorje predvidoma plasiralo na eno prvih mest, vendar končno število točk še ni ugotovljeno. Točke se šlejejo po novih finskih tabelah.

Večerajšnje tekmovalje je močno oviral dež in je bilo zaradi naliva igrišče močno razmočeno. Pišlo število lahkoatletskih sodnikov je opravilo svoj posel v dobrih 2 urah zadovoljivo in v redu.

Met krogle, 5 kg, juniorji C: 1. Skava (Primorje) 12.68, 2. Hallegger (GAK) 11.96, 3. Smerdu (Železničar, Maribor) 11.63.

Met krogle 4 kg, juniorji B: 1. Zorko (Železničar) 14.60, 2. Linder (Železničar) 13.88, 3. Ille (Hašk) 13.81.

Tek 1000 m: 1. Takac (Slavija, Varaždin) 2:44, 2. Košir (Planina) 2:46, 3. Frank (GAK) 2:50.

Tek 100 finale: 1. Hübl (GAK) 11.6, 2. Steska (GAK) 12, 3. Ille (Hašk) 12.1.

Stafeta 4x100 m: 1. GAK, 50.02, 2. kombinirana stafeta Primorja, Ilirije, Slavije, Haška 50.06, 3. Železničar 50.08, 4. Maraton, Maribor, 52.

Met diska: 1. Skava (Primorje) 37.93, 2. Kranjčič (Železničar) 33.09, 3. Lipovšek (Maraton) 32.93.

Met kopja: 1. Zorko (Železničar) 46.19, 2. Lončarič (Maraton) 41.64, 3. Hallegger (GAK) 38.27.

Skok v daljino: 1. Hallegger (GAK) 5.95, 2. Zorko (Železničar) 5.94, 3. Ille (Hašk) 5.92.

Skok v višino: 1. in 2. Pollak (Primorje) in Lužnik (Maraton) 1:55, 3. — 6. Smerdu, Zorko, Gregorič (vsi Železničar), Vahtar (Primorje).

Po tekmovalju so se zbrali atleti pred tribuno, kjer je v imenu mestne občine dr. Senkovič izročil zmagovalcu v olimpijskem desetboju krasen pokal. Drugoplasirani je prejel lep pokal Železničarja, ostali udeleženci pa plakete.

Propagandna vožnja motociklistov

Ob priliki kongresa narodnih železničarjev je Hermes razen drugih spornih prireditev izvedel tudi velikopotezno motociklistično dirko. Odbor prirediteljev, ki je zbral okoli sebe veliko število motociklistov, se je dobro zavedal, da z ozirom na obstoječe razmere ne more prirediti kakšne pompozne dirke, ki zahteva od tekmovalcev posebno konstruirane stroje in večje donarne žrve. Da pa tekmovalnemu stremljenju večine motociklistov kolikor toliko ugodni, si je zamislil tekmovalje v obliki ocenjevalne vožnje, kakršne prireajo tudi povsod v tujini. Ne gre tu za kako vrator ločno brzino ali pa nevarno akrobatsko zavijanje v različnih legah proge, temveč za že vnaprej prenatunano dosego predpisane voznega časa pri pasiraju določeneh kontrol na progi. Pri tem se od tekmovalca zahteva budno zasledovanje funkcionalnosti motorja na vsej vožnji.

Proga večerajšnje vožnje je šla iz Ljubljane izpred delavnice »Triumph—Auto« na Celovski cesti skozi Skofjo Loko, dolje po Poljski dolini v Žiri in skozi Logatec in Vrhniko nazaj v Ljubljano, kjer je bil cilj pred Narodnim domom na Bleiweisovi cesti. Dolžina proge znaša okoli 100 km. Seveda je vladalo med motociklisti za to vožnjo precejšnje zanimanje, kajti prijav do sobote zvečer ni bilo nič manj kot 32. Neprestano deževje po noči na nedeljo ter na dan samega tekmovalja je od sodelovanja odtegnilo 17 prijavljenih dirkačev in se je na startu javilo samo 15 koražnih motociklistov. Coprav sta jim neugodno vreme in razmešana proga dokaj oteževala vožnjo, so bili skoraj vsi kos svojih nalogi.

Rezultati, ki so se izražali v točkah, so bili:

1. Pollak Fran 250 točk, 2. Pollak Ivan 259, 3. Hribenjak 247, 4. Poljšak 241, 5. Jakovčič 233.2, 6. inž. Lukman 229, 7. Horjak 223, 8. Šmuc 217, 9. Pavšer 214, 10. Arko 205, 11. Baumgartner 205, 12. Hobacher 172.

Zaradi defektov na motorjih sta odstopila dirkača Skonec in Prebil. Tekmovalje za Davis p. prekinjeno.

Olimpijska kolesarska dirka

Zagreb, 12. julija. Danes se je vršila tretja izbira kolesarske dirke, ki naj bi določila šest naših najboljših dirkačev, ki bodo zastopali našo državo na olimpiadi v Berlinu. Proga je bila ista kakor zadnjič ter je merila približno 100 km. Rezultati so bili naslednji:

1. Prosinek (HKC) 2:53.45, 2. Ivković (Gradjanski) 2:57.33, 3. Gartner (Ljubljanka) 3:59.46, 4. Erdely (Beograd) 2:59.58, 5. Valant (Ljubljanka) 4:02.21, 6. Pokupec (Gradjanski) 3:06.40, 7. Ormoč (Železničar) 3:07.22, 8. Faninger (Gradjanski) 3:09.45, 9. Banek (Gradjanski) 3:13.33.

Na vsej progi je divjal močna nevihta. Zaradi tega so danes doseženi rezultati precej enakovredni rezultatom na zadnji dirki.

Jutri zvečer se bo sestla Kolesarski savez: ter bo določil končno veljavno sestav naše olimpijske kolesarske ekipe.

SK Ljubljana. Drevo ob 19. seja upravnega odbora in klubski pisarni, Beethovnova št. 9.

obdelanim podpeškam kamnom. Od pritičja do glavnega venca bo fasada obložena z opeko in različnim kamnom, ki bo tudi različno obdelan. Oken bodo umaknjena nekoliko navznoter, v sredini pa bo stal mogočen bronast steber z tepim kipom. V višini pritičja bosta stala pred glavnim oknom dva bronasta centavra. Celotno zgradbo bo zaključeval mogočen venec iz plošč brušenega umetnega kamna, podstrešje pa bo imelo okna le na dvorišču.

Poročilo banske uprave poudarja, ob zaključku: vse, kar moremo reči o tem načrtu, je da je mojster Plečnik položil v načrte vso svojo ljubezen, ogromna izkušnja in znanje in da nam je omogočil zgraditev sekularne zgradbe, ki jo bodo občudovali še pozni rodovi.

Kuhanje — učni predmet

V Avstraliji primanjkuje gospodinjskih nameštencev. Sedaj so se oblasti odločile napraviti temu konec na ta način, da so uvedle kuhanje kot obvezni predmet v šolah. Zanimivo pa je, da tega predmeta niso uvedli samo v dekliških šolah, temveč da so pritegnili k temu tudi fante.

V Melbourne vidi kuharske tečaje za fante kuharji najboljših hotelov. Spočetka moška mladina ni bila posebno navdušena za novi predmet, potem je dobila veselje zanj in uspehi so tako dobri, da so pri nekem tekmovalnem kuhanju dekliških in dekliških šol zmagali dečki. Ziriža je menila, da so bile jedi, ki so jih pripravili dečki, okusnejše. Zdaj si dekleta prizadevajo, da bi pri naslednji tekmi popravile svoj poraz.

Leteče igralske družine

Italija, kjer igralske družine neprestano potujejo iz kraja v kraj in kjer etalnih ansambllov po gledaliških tako rekoč ni, je bila menda prva, ki je rograbila idejo avtomobiliziranih gledaliških in pevskih družin. Ta »Tespisina kolca« na motor spadajo danes že k rednemu italijanskemu gledališkemu obratu.

Sedaj je storila Rusija še korak dalje. Organizirala je potovanja umetniških družin z letali. Ansambel Velikega gledališča v Moskvi je na krovu celeza majhnega brodiva letal odpoval na sever, kjer so tudi veliki kraji zavoljo slabih železniških in cestnih razmer skoraj odrezani od kulturnega življenja. V Rusiji so letala doslej posebno radi uporabljali kinematografski operaterji. Tako je pred kratkim z letalom pristal v pamiškem ozemlju operater, ki je tam predvajal filme. Ljudstvo se je tedaj prvič seznanilo s kinematografom.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

ZA VSAKO KOPELA, CIMEAN KOPALNO TABLETO!

Ostale nogometne tekme

Carigrad: V soloto: Jugoslavija; Turčija 3:3 (2:1).

Ljubljana: Grafika: Svoboda 3:2 (2:0). Zanimiva tekma za delavski pokal. Svoboda se je znašla v drugem polčasu. Svobodaši niso bili zadovoljni s sodnikom Camernikom, ki je izključil dva igralca.

Milan: Ambrosiana: Vienna 4:1 (1:1). Budimpešta: Ujpest: Prostejov 2:0 (2:0).

Rim: Sparta: Roma 1:1 (1:1).

V nadaljnjem tekmovalju za srednjeevropski pokal ostanejo torej od gornjih klubov Ambrosiana, Sparta in Ujpest.

Knjižnica bo nad kletjo in pritičjem

Žena v sodobnem svetu

Poziv ženam vsega sveta

Mednarodna ženska zveza za žensko voljno pravico je izdala na vse včlane organizacije iz raznih držav tale poziv: »V današnjih žalostnih časih poziva zveza žene vsega sveta, da se združijo v delu za demokracijo in mir.

Ve žene ne morejo dopustiti, da se vam kratijo vaše pravice, niti se jim ne morete prostovoljno odreči, ne da bi s tem slabile svojo lastno moč, ki jo potrebujete v službi skupnosti.

Zato pozivamo žene in moške, naj delajo na to, da bodo zadeve žen, demokracije in miru čim tesneje povezane.

Žensko gibanje temelji na spoštovanju človekove osebnosti, na pravičnih odnosih med spoloma in na pravičnem vrednotenju različnih sposobnosti in na enakopravnosti v pravici do dela.

Demokracija temelji na istih principih: na razredni pravičnosti, sodelovanju vseh državljanov pri organizaciji skupnega življenja naroda, priznavanju svobode in njene posledice odgovornosti, ki jo svobodno izvaja individualna disciplina.

Tudi mir temelji na enakih principih: pravičnosti med narodi, namesti sile pravice, vzajemno delo med narodi, ki naj vsem prinaša čim večjo svobodo in blaginjo.

Prihodnje leto 1937. nam bo anketa, ki jo vodi Društvo narodov, odprla vpogled v položaj žen vseh držav glede njihovega gospodarskega in državljanstva stanja. Prvič izraža neka svetovna organizacija (moskih) željo, da dobi točno sliko o ženskih pravicah in o njem zaposlavljanju, o njenih zmagovalnih porazih. Danes še ne vemo, kakšna bo ta slika, toda če bo zadovoljiva, nas bo ohrabril, da bomo uporabljali svojo moč za reševanje vzemirajočih problemov sedanjega časa. Če bo pa slika neuporabna, bo pojačala naš čut za solidarnost, da bomo pomagali vsem ženam, ki se bore za svoje pravice, v zavesti, da s tem koristimo vsemu človeštvu.

Zdaj pretresa svet senca totalitarne države, zatira spoštovanje osebnosti, stavlja silo nad pravičnost in v slepo pokorščino nad svobodno priznavanje discipline; razen tega pa ustvarja nazadnjaško organizacijo, kjer ima besedo edinole mož in kjer se ženska dejavnost in izkustvo ne moreta uveljaviti.

Vera v demokracijo je izginila in ljudje zastrupljeni s pronačanjem so se odrekli svoji lastni volji, svoji preostli in svojemu življenju pred tiranijo in egoizmom diktatorjev.

Predlog za sanacijo Feniksa

Akcijski odbor za zaščito zavarovancev Feniksa zahteva takojšnjo ustavitev vseh plačil do sanacije in pretvoritev v zadrugo samih zavarovancev

Osišek, 12. julija. Včeraj se je vršil sestanek akcijskega odbora za zaščito »Feniksinih« zavarovancev, na katerem je bila sprejeta obširna spomenica. V njej se kritizira način, kako se je v Avstriji rešilo vprašanje »Feniksa« in skode vseh neavstrijskih zavarovancev. Z zakonsko uredbo v korist avstrijskih zavarovancev se je »Feniks« oprostil vseh obveznosti nasproti afilijacijam v tujini, s čimer je postal dvomljiv obstanek vseh neavstrijskih filijal »Feniksa«. Za zavarovance v Jugoslaviji je važno, da vedo, kako je z onimi milijoni, ki so jih jugoslovanski državljani zaupali tej tuji družbi. Zato je treba iskati poti, kako bi se rešilo, kar se da rešiti.

O stanju »Feniksa« v Jugoslaviji se ve prav za prav le toliko, da družba ne more zadostiti svojim obveznostim, da manjkajo milijoni in da je denar zavarovancev v nevarnosti. V spomenici se izraža sum v učinkovitost uredbe o »Feniks«, ker se s to uredbo daje družbi možnost, da na račun in škodo velikega števila zavarovancev dobi majhno število zavarovancev nazaj svoje prihranke v polnem znesku, med tem ko se drugi puščajo v negotovosti, ali bodo sploh mogli kdaj realizirati svoja zavarovanja, in če jih bodo, v kakšni višini se bo to zgodilo. V drugi uredbi se zahteva od zavarovancev, da tudi pri teh okoliščinah nadaljujejo plačevanje premij na tako zvani račun. To pa ne predstavlja nikakega jamstva. Po mišljenju, ki se je čulo na nedavni plenarni seji zagrebških trgovskih in industrijskih zbornice, niti ta vplačila na vezani račun niso zavarovana, temveč še celo ogrožena, ker se zaradi napakega tolmačenja uredbe ministra za trgovino in industrijo dovoljuje izplačevanje zavarovalnin s tega vezanega računa. Ta uredba bi mogla nuditi zavarovancem neko izvestno varnost le tedaj, če bi se »Feniks« dovolilo, da s tega računa dviga samo one zneske, ki so potrebni za poravnanje riziko-premije, in eventualno one zneske, ki jih je na ta način plačala oseba, katere zavarovanje dosepa s smrtno ali doživljenjem zavarovanja, kolikor se ti zavarovanci zlag sploh smejo izplačevati, dokler se ne ve, kakšno je stanje »Feniksa«. Zneski za poravnanje rizika

A kar se tiče zemelj, kjer se demokracija še spoštuje — vsaj službeno, — se more o njih reči, da so žal pojačale nepetost med državami, ker niso držale besede, ker so izdale Društvo narodov in pristale na to, da se uniči mala država, ki jo je porazil sovražnik, opremljen z najstrašnejšim materialom moderne vojne.

Naj vse strašno trpljenje, ki ga preživljajo narodi, navdane žene vsega sveta z novo energijo, z iskreno vero in prosvetljenim duhom, da odvrnejo to naraščanje grozot. Zdržimo svoje moči s silami postojnih mož in ustvarimo svet, kjer bo lojalno sodelovanje in prijateljski sporazumi omogočili, da vsi narodi ršijo svoje lastne nacionalne in mednarodne težave in naloge.

Tečaj za kulturno delo med našimi ženami

Poglobitev kulturnega dela je potrebna zlasti med ženami na deželi. Tu se odpre hvalječno polje dela vsem izobraženkam, ki jih je usoda zanesla na deželo, bodisi da so se poročile z možmi, ki vrše svoj poklic med kmečkim prebivalstvom, bodisi da so našle tamkaj svojo eksistenco kot učiteljice, zdravnice, oskrbnice sestre, postne urednice. Današnje življenje zahteva od teh žen, da stopijo iz svojega službenega področja tudi v javnost, čeprav je mnogim težavno, ker niso na to pripravljene.

Da to pomanjkljivost šolske izobrazbe naših deklet nekoliko nadomesti, je naša ženska zveza sklenila prirediti izobraževalni tečaj za kulturno delo zlasti med kmečnimi ženami.

Predavanja bodo tale: 1. Gospodarstvo — osnova političnega in družabnega dogajanja. 2. Žena in politika (pomen ženskega sodelovanja v političnem življenju). 3. Ženske naloge v javnih korporacijah. 4. Pomen svetovnega (mednarodnega) gospodarstva za posamezne narode. 5. Gospodarska in politična demokracija — osnova svetovnega mira. 6. Kulturne naloge intelektualke med našimi kmečnimi ženami.

Tečaj bo v dnevi 24. in 26. avgusta na šentjakovski meščanski šoli (morebitne spremembe bodo pravočasno javljene). Prispevek za režijske stroške je 30 Din. Prijave je treba poslati na Jugoslovensko žensko zvezo, v Ljubljani. Staničeva ulica 1.

kopremij so neznatni in za primer, da sanacija »Feniksa« ne uspe, bi mogli zavarovanci računati z možnostjo povračila odsele vplačanih premij v polni višini. Med tem pa se po mišljenju zagrebške zbornice dovoljuje izplačevanje zavarovalnin s tega vezanega računa v polnem obsegu, kar pomeni, da bi v primeru likvidacije družbe manjkalo s tega računa denar za povračilo zavarovancem v polnem znesku. To je očitno protivno besedilu in intenciji uredbe. Iz tega sledi potreba, da so zavarovanci pri nadaljnjem vplačevanju oprezní.

Toda popolno ustavljenje vplačil ima spet svoje nevarne strani: zavarovanci lahko izgubijo dosežene pravice. Zato se zahteva, naj bi zavarovanci odsele vplačevali le rizikopremije za primer smrti, a za ostali del premij naj se dovoli počakanje do končne rešitve »Feniksove« usode. Razen tega bi bilo treba ukiniti odredbo, po kateri se zavarovancem zabranjuje vlaganje tožb proti »Feniks«. Polica zavarovancev predstavlja pogodbo med njim in »Feniksom«. Ako je »Feniks« na Dunaju prešel v roke nove družbe, je ta nova družba kot pravna naslednica prejšnje družbe dolžna prevzeti vse obveznosti nasproti upnikom tako v Avstriji kakor izven njenih mej. Mednarodno pravo daje dovolj možnosti, da se uvede postopanje proti dunajski centrali. Za vse spore je po polici pristojno beograjsko sodišče. To bi moglo dognati pravo stanje družbe in vse razloge, ki so dovedli do insolventne in nelikvidnosti.

Da »Feniks« ne bi prišel v še večje težave, ni drugega izhoda, kakor da se mu dovoli odložitve vseh izplačil, torej tudi moratorij za likvidiranje dospelih zavarovanj; še več, zabrani naj se mu njih izplačevanje.

Nastane vprašanje, ali je sanacija »Feniksa« sploh mogoča. Zavarovanci ne vedo, pri čem so. Takemu stanju je treba napraviti hitro in odločno konec. Institucijo zavarovanja je treba rešiti pred nesrečo, ki ji grozi zaradi čedalje večjega nezaupanja. Danes v času širjenja kolektivnosti in kooperacije, v času združništva, je primerna misel, da bi zavarovanci sami prevzeli »Feniks« in ga pretvorili v zadrugo samih zavarovancev. Pogoji za to so dani.

Prvi korak v smeri sanacije bi bila natančna bilanca. Omenjeni prevzem »Feniksa« bi se mogel zgoditi takole: Na osnovi bilance bi se ugotovila dejanska vrednost vplačanih prihrankov, odnosno njih nominalna vrednost. Ta zmanjšana vrednost bi se označila na vsaki polici. Razlika med dejansko in nominalno vrednostjo bi se knjižila pri zadrugi kot zavarovaneč delež. Teh deležev ne bi smel nihče na noben način vnovčiti in bi se amortizirali s čistimi dohodki zadruge. Tako dolgo, dokler ta razlika v vrednosti ne bi bila izenačena, bi zadruga to razliko vodila kot fiktivne terjatve svojih članov.

Zadruga bi imela na ta način takoj formalno nadomeščene vse predpisane premijske rezerve. Dospela zavarovalnine bi se likvidirale v višini zmanjšane vrednosti z dodatkom vseh poznejše vplačanih premij v polni višini, ker bi bila nova vplačila čistost zavarovana. Delež bi zadruga — kupovala v razmerju z amortizirano vrednostjo, to je izplačevala bi v gotovini vse one vsote, ki bi bile deležem že odobrene ali bi se iz čistih dohodkov odobrine. V teku časa bi vsak zavarovaneč dobil na ta način polno vrednost svoje police, a ostali bi imetniki deleža, katerega vrednost bi se vsako leto dvignila za znesek odpadajočega dela čistih dohodkov. Zadruga bi tedaj, ko bi bil na ta način izravnani ves sedanjí primanjkljaj, mogla zadrugnikom izplačevati izvestne dividende.

Spomenica z vsemi že omenjenimi zahtevami se izroči tudi ministrstvu za trgovino in industrijo.

Iz akvaristove torbe

Nekaj o Barju in ščukoglaví kljunačici

Pokresna doba tja do oktobra je za nas akvariste gotovo najlepša, kajti povod sta vodna favna in flora v bujnem razvoju. Zlasti Ljubljansko barje je v tem pogledu pravcat raj, dasi je dandanes že precej izsušeno. Pred kakimi 3000 leti pa se je razprostrlo veliko plitko jezero v zlati tako plodni kotlini s pozidanimi naselbinami inostitvarjev. Prei loveci so tedaj prihajali iz Krasa prihajajočih trgovcev pošlali čolnarji in prevažali na sever namenjeno blago z južne na severno obal jezera.

Ko so v tretjem predkrščanskem stoletju prišli Kelti, je bilo jezero deloma že zamočvirjeno. Rimljani so pa začeli Barje kultivirati, o čemer priča cesta, ki so jo našli 3 m pod današnjo površino in ki je menda spajala Babno gorico z južno obalo Barja. Po umiku Rimljanov so se kultivirana zemljišča spet zamočvirila. Tako je stalo Barje do 18. stoletja, ko so ponovno začeli izsuševanje in leta 1780. je začela odtekati voda tudi po tedaj izgotovljenem Gruberjevem prekopu.

Po zatonu zvezde velikega Korzičana so nadaljevali dela, poglobili vLjubljani slrugo Ljubljance in porušili jezove, ki so nadaljevali dela; poglobili v Ljubljani kakor ga ovira novi jez še dandanes. Na Barju je nastalo tedaj tudi omrežje stradonov in tudi žlanska cesta je bila leta 1827. dokončana. V začetku druge polovice 19. stoletja sta bili koriti Ljubljance in prekopa še poglobljeni zagledala pa sta beli dan tudi žornov graben in Karlovski most. Kljub vsemu temu sta, kar bo starejšim Ljubljancem in Barjanom še dobro v spominu, porvali leta 1888. in 1895. pretvorili Barje dobesedno v jezero. Zatem je sledila ponovna poglobitev Gruberjeva: s poglobljanjem Ljubljance, kakor vohče znano se pa ukvarjajo že več decenijev do današnjih dni.

Znano je, da je množica rib navajena tako na morsko kakor tudi na presno in mešano vodo. Taka ribica je na primer ščukoglava kljunačica (Hemirhamphus fluviatilis Bleek.), ki živi ob obalah Indijskega morja in ki se z lahko privadi presni vodi, ki ji dodamo nekaj soli. Ribica je le 6 do 8 cm dolga, zelo sloka, dolnja čeljust je pa kljunasta podolžna. Halja je rumenozelena, proji trebuhu pojenačilo. Na dolni strani pred plavuti so klinaste črne črte, sance pa ima na daleč nazaj romaknjavi hrbtni plavuti rdečeg pege, sicer je pa tudi šibkejši od samic, kar nas spominja na zobokrape, s katerimi ima naša riba tudi to skupno lastnost, rodi popolnoma razvite mladice. Sicer je pa izrazito površinska ribica, skromna in trdna, zahteva pa najmanj 22°, preneša jih na tudi desetino več. Zal je v naših akvarijih še neznana. O.S.

42 letno potovanje dopisnice

Kar 42 let je potovala dopisnica iz Puile, ki jo je 27. februarja l. 1894. napisal Ivan Mašić in naslovil na Lovrenca Cuculića v Kukuljanovu pri Bakru. Odpošiljatelj je umrl že pred 27 leti. Dopisnica je že vsa počečkana in je na njej vrsta žigov, ki pričajo, da je svoje potovanje napravila tudi čez Ameriko. Zadnji žig je udarila na dopisnico pošta Skrljevo dne 23. junija letoos. Na dopisnici je zamika za pel krajejarjev.

kaj takega ne privoščili — saj plačajo vsi isto ceno in tudi v postrežbi ni nobene razlike.

Dožim se plesa željni sučejo večinoma v Parkhotelu ali v Toplicah, je shajališče kopalcev na nasprotni strani jezera. Voda je menda pretopla, da bi se telo dovolj ohladilo. To bo, tako vsaj mnogi zatrjujejo, tudi glavni vzrok, da večina sploh ne gre v vodo, ampak leži raje udobno zleknjena na solncu. Sramota bi bila, da bi se vrnili domov bledečični — moda zahteva, da si dodobra prepečen, sicer ti nihče ne verjame, da si letoval. Sploh ima moda odločilno besedo — tudi pri kopanju. Vse mogoče in nemogoče kopalne kostume je videti. Dernier cri najnovejših dunajskih, pariških in angleških modnih listov. Kakor mavrica se zdi vsa ta pisana družba. Škoda je prelepe kopalne obleke, da bi se zmocila. Nikjer ni zapisano, da bi se moral kopati v vodi — saj zadostuje sončna kopel. Zato imajo imenitnejši kar po več vzorcev kopalnega pribora — za vodo in za solnce. Za takozvano očesno kopel, ki je pri letoviščarjih oziroma — kah tudi v visoki čisti, pa se kajpak zelo podajo najnovejši kopalni plašči. Zlasti temno pomarančasti in rdečkasti so posebej in tudi imenitni

Zbor filatelistov bo v Subotici

Hkratu bo velika mednarodna razstava znamk

Jugoslovenska filatelija je postala v zadnjem času zelo aktivna. Z veseljem lahko ugovorimo njen razmah, ki se opaža zlasti pri mladini. Razstave, ki jih prireajo filatelisti vsako leto, kažejo po svoji vrednosti in učinkovitosti vsestranski napredek. Potrebujemo samo še lepih znamk, za katere se bo tušina bolj zanimala kakor za dosedanje izdelke naše markarnice, ki so pod vsako kritiko. Upamo, da se bo naša želja kmalu izpolnila, saj se bo začela v kratkem zidati nova palača za tiskanje znamk in so moderni stroji za izdelovanje znamk v boljših vrstah tiska, kolikor nam je znano, že v Beogradu.

Letošnji kongres filatelistov bo od 5. do 8. septembra v Subotici. Filatelistična zveza si je izbrala to mesto zaradi tega, ker bo praznovati tamkajšnji filatelistični klub »Bačka« letos svojo petnajstletnico. Kongres bo pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. knezice Tomislava. Z njim bo združena razstava znamk, za katero se je oglasilo že izredno veliko število razstavljalcev iz naše države in iz tujine. Zlasti velika obela biti

udeležba razstavljalcev in obiskovalcev iz bližnje Madžarske. Tudi iz Ljubljane se je doslej prijavilo nekaj razstavljalcev; nekateri se pa najbrž še bodo, ker je rok za prijave do 1. avgusta. Za najlepše zbirke je razpisanih skupno 18 raznih nagrad.

Razen razstave bo v Subotici velika borza za znamk, za katero se je prijavilo že tudi nekaj nemških trgovcev.

Vse kongresne prireditve bodo v mestri Kazini. Za to priložnost bo odprta tam tudi posebna pošta s specialnim žigom.

Za udeležbo kongresa in razstave je dovoljena polovična vozna cena. Vsi udeleženci naj si kupijo pri odhodu celo vozovnico in rumeno legitimacijo. Povratna vozovnja bo brezplačna, samo legitimacijo bo treba žigosati v kongresnem uradu. Baje je javil svoj prihod na kongres tudi naš poštni minister, ki se bo ob tej priložnosti informiral o vseh željah neših filatelistov. Vse informacije, ki so v zvezi s kongresom in razstavo, daje tajništvo filatelističnega društva »Bačka« v Subotici.

Maribor preko nedelje

Maribor, 12. julija. Današnje deževje je preprečilo mnoge načrte, ki so si jih napravili mariborski planinci, kopalci in izletniki. Od slabega vremena pa so bili deležni koristi gostilničarji in kavarnarji, ki so imeli polne lokale.

Prijateljski večer mariborskih šahistov

Je bil sinoči pri »Novem svetu«. Na večeru so izročili prehodni pokal letošnjemu zmagovalcu mariborskega šahovskega turnirja Mariborskemu šahovskemu klubu. S prisrčnimi besedami je pozdravil v uvodu vse navzočne predsednik Mariborskega šahovskega kluba g. Golouh. Nalo je g. Ostanek podal pregled izidov šahovskega tekmovanja in g. Lukež je v imenu šahovske sekcije UJNZB kot lanskega zmagovalca izročil prehodni pokal v roke predsednika MSK g. Golouha. Prisrčne besede, ki so izpodbudile k sodelovanju mariborskih šahovskih edinic, sta ob zaključku izpovedorila profesor g. Sila in g. dr. Danev.

Na Dravskem polju gorijo domačije

V Braunsvaldu pri Račah je zgorela hiša posestnika Stefana Jakoliča. Plameni so

Tatovi in tihotapci

Neznanci so vdrlí v tvornico Ivana Makoliča v Slovenjgradu in odnesli razne stroje, orodje in nekaj drugih reči v vrednosti nad 20.000 dinarjev. Posestniku Francu Koretu na Ojstrici so ukradli zlikovč kobilu. Mehniku Francu Horvatu je izginil iz neke garaže v Frančiškanski ulici diamant. Na Glavnem trgu je zasledil stražnik 43letnega Jakoba S., ko je ponujal kmetičan saharin. Stražnik ga je aretiral in saharin zaplenil.

Novorojenčkovu trupelce v potoku

V potoku Globetki v Prekijih sta našla dva kopalca trupelce novorojenčka, ki je že nekaj dni ležalo v potoku. Raztelesenje je dognelo, da je bil novorojenček, ki je žensskega spola, vržen v potok. Oblastva pozvedujejo za detomortiko.

Ljubljanska nedelja

Tekma zidarjev in tesarjev

Na vrtu znane Kregarjeve gostilne v Štepanji vasi se je danes popoldne vršila pod okriljem zidarskega in tesarskega društva zanimiva strokovna tekma, ki je kljub deževnemu vremenu privabila množico radovednih gledalcev. Pet zidarjev in trije tesarji so se srečali v preizkušnji, kdo je hitrejši, pripravljenši in natančnejši v izvajanju svojega dela. V žiriji za zidarje so bili stavbnika Ivan Bričelj in Vinko Križaj ter zidarski mojster in strokovni učitelj Rudolf Saksića, za tesarje pa mojstra Josip Kregar, ki je prav tako strokovni učitelj na obrtni šoli in Pavle Pavčič iz Most.

Tekmovalci so prejeli naloge tako, da se niso mogli zanje posebej pripraviti, in sicer so morali zidarji v 15 minutah vsak zase zgraditi stebrič iz 38 in pol opek, tesarji pa v istem času ravno in racionalno obtepati tram. Od 12 dosegljivih točk so dosegli zidarji Lojze Svetek 9, Jože Jakopin 9, Tone Zitnik 6, Jože Bričelj 4 in Mila Jakopin 4, a tesarji France Brajer 11, Lojze Hlebč 7 in France Lampič 6. Pri oceni je žirija upoštevala vse možne momente, tako izvedbo, pri zidarjih pravilnost vezave in uporabljeni čas.

A medtem ko so tesarji pokazali s spočnem prav skrbno, lično delo, je mogla žirija pri njihovih zidarskih tovariših ugotoviti, da opeke po večini ne vežejo pravilno. Strokovno solstvo bi moralo zidarskemu naraščanju nuditi več praktičnega, nazornega pouka, a zato bi bilo hkratu treba, da pride med učitelje več zidarskih strokovnjakov. Tekmo, ki je vzbudila mnogo živahnega zanimanja med občinstvom, bodo še večkrat ponovili.

Strela je zažgala kozolec

Danes sredi popoldneva je nenadno nastala nevihta, ki je trajala samo kratko časa. Med velikim nalivom je padala tudi toča in udarjala strela. Okoli pol 4. je treščilo v Zg. Šiški v kozolec posestnika

in gostilničarja Antona Pogačnika in ga zažgalo. Na pomoč prihiteli domači gasilci, ki so rešili še del kozolca. Zgoreli so trije štanti, v katerih je bilo nalozena ča. Zdradi naliva ni bilo nevarnosti za hišo, ki je od kozolca oddaljena kakih 40 korakov.

KOLIČ-DUBROVNIK

VELEPRODAJA VINA

Skladšča: BEOGRAD, Tel. 26-270, 29-429 i 30-808 ZAGREB, Tel. 78-78, PRAGA-SML, CHOV, Tel. 407-66.

KOLICEVO VINO DOBITE V VSEH PRODAJALN, NAH SA VSEH NAŠIH POTNIKSKIH BEO, DOVIB IN TUDI WAGONS LITS.

Konec dveh uspešnih stavk

Slavonski Brod, 12. julija. Delavci tukajšnje Slavetove žage so nedavno izročili upravi žage spomenico, v kateri so zahtevali, da se podpisše kolektivna pogodba, da se povišajo plače in da se oženjenim delavcem da vsaka dva meseca voz drv brezplačno. Ker uprava ni sprejela teh pogojev in so pogajanja ostala brezuspešna, so delavci 10. junija stopili v stavko, ki je trajala do včerajšnjega dne, ko je bilo delavskim zahtevam naposled ugodeno.

Zagreb, 12. julij

Delavstvo cementne tvornice »Croatice« Podusedu je začelo pred tremi tedni stavkati, ker podjetje ni hotelo podpisati kolektivne pogodbe, povišati plač in ugoditi drugim delavskim zahtevam. Po dolgi pogajanjih je delavstvo naposled doseglo kolektivno pogodbo, ki urejuje vprašanje delovnega časa in pravo organizacije. Medse pa so povišane za 10 odstotkov. Obenem je podjetje zajamčilo delavstvu, da zaradi stavke ne bo odpuščen noben delavec.

Na Bledu in v Bohinju

Sem in tja v enem dnevu

Bled, julija. Gorenjska je bila letos močno prizadeta zaradi slabe zime. Odpadlo je mnogo tujcev, ki predstavljajo v zimskem času edini zaslužek prebivalstvu. Obetali so si, da bo poletna sezona boljša. Tudi to se ni zgodilo. Do začetka julija je bilo silno muhalo vreme. Deževalo je vsak dan v večjih ali manjših presledkih. Šele v juliju se je položaj izpremenil. Nastopilo je nenadno toplo vreme in na mah so oživele letovišarske postojanke.

Bled ima izredno veliko gostov. Vse narodnosti so zastopane, prvačijo pa seveda Jugoslovenci, zlasti iz južnejših krajev. Mnogo je tudi Nemcev, vendar ne toliko kakor druga leta, ker imajo pač težave z deviznimi predpisi. Vendar so Nemci izmed izzemcev na prvem mestu. Okoli Parkhotela in Toplice se suče pisana mednarodna družba z najnovejšimi proizvodi poletne mode in dobi gledalec vtis, da se nahaja na znameniti Promenadi d'Anglais v Nici. Na

jezeru je opaziti le malo čolnov — pripeka je prehuda, vse išče blagodejni hlad v senčatih vrtovih. Mladina je željna »lesa, toda tudi starejši svet se prav rad poizkusa na parketu ali na improviziranem plesišču na vrtu. Tudi ples je v znamenju današnjega časa. Spričo tako hude vročine strogi modni predpisi, ki so običajni v mondenih letoviših, ne veljajo. Pleše se z odprtimi ovratniki in v kratkih rokavih. Plesni tempo je vročini primerno umernejši. Tako je tudi prav, kajti baš med plesom se nudi najboljša prilika za koketiranje, ki je na Bledu na zelo visoki stopnji.

Seveda ne pleše vse, kar je na Bledu. Prelepa okolica je preveč mamljiva. Na razpolago so udobni avtobusi, ki so vedno polni izletnikov v daljino in bližnjo okolico. Proti večeru se vračajo z izletov in zabavišča so zopet nabito polna. Poleg mdenega smokinga in fraka — vročina je popustila — kajpak ne manjka tudi kratko rokavnikov in platenih oblek. Zakaj bi si

— koža izgleda vse bolj rjava. Sicer se pa koplejo le bolj otroci in pa časih celo kopalni mojster.

Za vse to je seveda treba imeti kaj pod palcem. Seveda so tudi taki, ki jim je dovolj videz. To se dogaja zlasti ob nedeljah. Takrat se z izletniško ali obratno karto pripelje dosti Ljubljancem, ki ostanejo čez dan na Bledu in se sučejo v mednarodni družbi, kakor bi to bil njihov edini poklic. Blečani jim tega ne zamerijo — samo, da prinesejo denar.

Vrvenja in hrupa je na Bledu dovolj. Povsem drugačna slika se ti pa nudi nekoliko višje proti Julijskim Alpam, tam pod Bogatinom s svojimi zakladi. Kdor ljubi mir in mu ni do modnih uspehov, gre v Bohinje. Ze sama jezerska ravan je tako tajinstveno mirna in mračna, da človeka nehoti prisili k mislosti. Hrup bi se Bohinju ne podal in hvalječnice moramo biti oblastem, ki so s posebnim eukrepi onemogočile, da bi se Bohinje približalo Bledu. Hoteli po bohinjski dolini niso tako polni kakor na Bledu. Semkaj prihajajo le resnični prijatelji narave in taki, ki jim je mir resnično potreben. Seveda se najdejo tudi taki, ki tudi v tem vgljednem miru ne najdejo mira. Med slednje moramo tudi prštevatí okoli

stirideset nemških učenjakov, menda botanikov in geologov, ki so prišli v Bohinje na oddih. Vsi bregovi so jih polni. Povsod stikajo za nečim, ob kolku jim pa mahreda botanika. Nobena žuželka, nobena travica ne uide njihovim z očali oboroženim pogledom. Posoda se polni z raznimi metulji, hrošči in koblicami — Janezi Krstniki redivivusi. Domačini kimajo z glavami — ne gre jim to početje v glavo. Sicer pa, kaj bi jih motili, saj je dovolj tega mrčesa.

Tudi rumunščine je slišati po bohinjskih »ulicah«. Menda je letos tu toliko teh vzhodnih gostov kakor še nikdar doslej. Rumunska valuta je sicer — če so borna poročila točna — precej šibkejša od naše, toda, če je take valute dovolj, se tudi z njo da živeti na letovišču.

Bohinje je precej drag. Ne vemo zakaj. Morda nameravajo na ta način privabiti več tujcev? Na svetu je vse mogoče in morda je ta metoda pravilna. Potrpeti je treba, čas bo to pokazal.

Morda je na Bledu in v Bohinju še kaj drugega. Vse to, kar je v teh vrticah, je bežen opazovalec videl v teku pičlega dneva. Sicer pa brez zamere. Kdor je dober plačnik, najde milost pred bogom in tudi pred ljudmi.